

Identitet - Varför är jag?

Tredje delen i en predikoserie om identitet

Ola Wingbrant

2015-12-20

Introduktion

Återigen välkomna! Jag som har fått förmånen att stå här idag heter Ola Wingbrant och predikar nu och då i den här församlingen.

Vi har nått den tredje och sista delen i vår predikoserie kring identitet och frågan "Varför är jag?". De två tidigare tillfällena har berört frågorna "Vad är jag?" och "Vem är jag?". Skulle det vara så att du har missat någon av dem men är intresserad av att så här i efterhand lyssna eller läsa dem går det alltid att ladda ner dem från vår hemsida.

Varför är jag?

Eller, varför är jag här? Varför är du här? Det är en fråga om syfte och mening. Vad är meningen med livet? Det är en av de klassiska frågorna och beroende på vilket svar vi accepterar påverkar det garanterat hur vi ser på oss själva och på varandra. Svaret påverkar i högsta grad vår identitet.

Det finns många som har gett olika alternativ till svar på frågan, men jag tänker inte spendera tid på att argumentera för eller emot några av dem idag. Det jag vill göra är att presentera det jag är övertygad om är Bibelns svar.

Bibelns svar

Först vill jag börja med en vädjan. Om några av er tycker att jag verkar sticka iväg åt ett konstigt håll, så ber jag er att följa med ändå. Det som kanske inte är solklart i början kommer klarna under tiden. Men låt oss börja. Jag har två bilder för att illustrera bibelns svar på *varför* vi är. Den första är den här:

Bild på tält av Chris Morley

Den andra är den här:

Bild på katedral.

Tält och katedral. Jag vet vad du tänker, "Vad har de för relation?" och framför allt, "Vad har de med mig att göra?"

Som vi ska se är de här båda byggnaderna ur ett bibliskt perspektiv inte särskilt olika!

Men låt oss börja med den andra frågan. Varför är det intressant, vad har ett tält eller en katedral med dig och mig att göra? Jo, det finns flera bibeltexter som pratar om kroppen som ett tält eller ett tempel, och dessa håller nyckeln till svaret på vår ursprungsfråga, varför är du? Ett sådant avsnitt är 2 Pet 1:13-14. Författaren vill påminna om vad vi som kristna fått genom Jesus och skriver

13 Jag ser det som min plikt att väcka er med mina påminnelser så länge jag är kvar i detta *tält*, 14 för jag vet att jag snart ska lägga av mig mitt *tält*. Det har vår Herre Jesus Kristus visat mig. 15 Men jag vill göra vad jag kan för att ni också efter min bortgång alltid ska minnas detta.

Ett annat är 1 Kor 6:19, där Paulus skriver

19 Eller vet ni inte att er kropp är ett *tempel* för den helige Ande som bor i er och som ni har fått av Gud?

Tält och tempel. Vad menar Paulus när han säger att kroppen är andens tempel? Och vad kan det betyda idag? Ja, en utav konsekvenserna får vi direkt ur sammanhanget av versen. Den är hämtad ur ett avsnitt där han uppmanar Korinthierna att inte gå till prostituerade. (Det var nog inte helt utan anledning. Korinth var en stad med omfattande prostitution.) Han skriver:

15 Vet ni inte att era kroppar är delar i Kristi kropp? Ska jag ta delar av Kristi kropp och göra dem till ett med en prostituerads kropp? Verkligen inte! 16 Eller vet ni inte att den som förenar sig med en prostituerad blir en enda kropp med henne? Det heter: De två ska bli ett kött. 17 Men den som är förenad med Herren är en ande med honom. 18 Fly sexuell omoral! All annan synd som en människa begår är utanför kroppen, men den sexuellt omoraliske syndar mot sin egen kropp. 19 Eller vet ni inte att er kropp är ett tempel för den helige Ande som bor i er och som ni har fått av Gud? Ni tillhör inte er själva, 20 ni är köpta till ett högt pris. Ära då Gud med er kropp!

Vi, vår kropp, blir ett tempel för den helige Ande när vi får helig Ande från Gud. Att Guds tempel och prostitution inte hör ihop är inte något som han hämtat ur luften bara för att det låter bra, eller för att han ogillar prostitution. I 5 Mos 23:17-18 kan vi läsa:

17 Ingen tempelprostituerad får finnas varken bland Israels döttrar eller bland Israels söner. 18 Du får inte komma med lönen från kvinnlig eller manlig prostitution till Herrens, din Guds, hus på grund av något löfte, för Herren, din Gud, avskyr bådadera.

Så, vi ska inte ägna oss åt prostitution, det är *en* följd av att vi är ett Guds tempel. Men för att förstå fulla vidden av vad Paulus säger måste vi förstå mer av templets betydelse och funktion i gammeltestamentlig tid.

När man börja undersöka saken, visar det sig att templet är ett av tre stora teman som löper genom hela Bibeln. De två andra är "löfte och uppfyllelse" och "Guds rike". Dessa blandas med och övergår i varandra genom hela den bibliska berättelsen.

Så jag tänkte att vi idag ska göra några välvalda nedslag på olika ställen för att förstå vad det innebär att vara ett Guds tempel, och för att förstå hur det är svaret på frågan varför vi är här överhuvud taget.

Tabernaklet

En given plats att börja är tabernaklet, eller uppenbarelsetältet. Det var den helgedom, i form av ett tält med diverse tillbehör, som Israelerna fick i befallning av Gud att tillverka efter att han befriat dem från ett flerhundraårigt slaveri i Egypten. Det finns ganska detaljerade beskrivningar av hur den här helgedomen skulle se ut i andra halvan av andra Mosebok. Jag har dock inte tänkt att läsa något av det, utan istället visa lite bilder hämtade från wikipedia av rekonstruktioner som har gjorts utifrån den bibliska texten.

Figure 1: Fullskalemodell av tabernaklet i Timna Park, Israel.

Det som framförallt är av intresse för oss är emellertid dess konstruktion, eller kanske struktur.

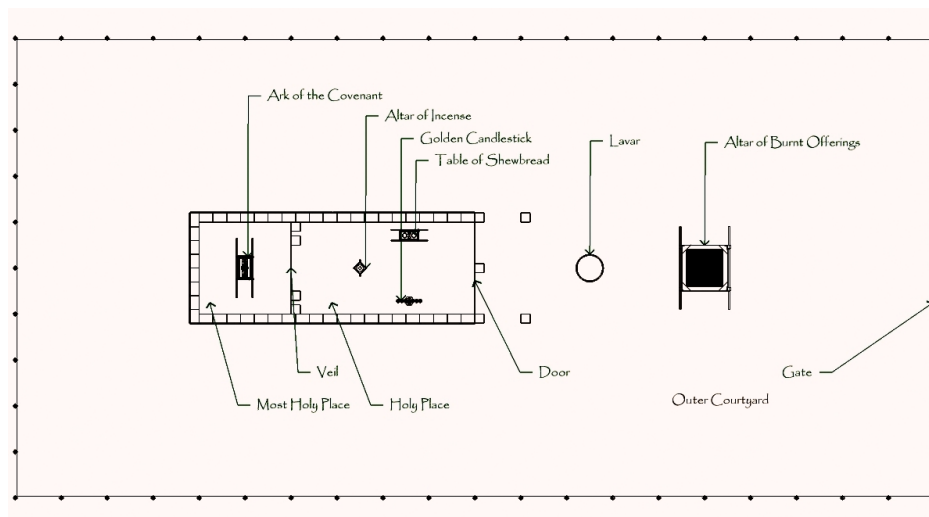

Figure 2: Skiss över tabernaklets olika delar.

Det här är inget annat än ett tempel i tältform. Vi har förbundsarken, Guds fotpall, i det som kallades det allra heligaste. Det är platsen för Guds manifesterade närvaro. Det är här prästen möter Gud. Utanför detta kommer det heliga. Vilket är ytterligare en plats där präster på olika sätt tjänstgör inför Gud. Utanför detta är förgården. Förgården var så nära icke-präster kom förbundsarken och det heliga. Det var platsen där andra israeler tillbad. I den här strukturen finns en stegrande grad av helighet, eller avskildhet. Helig betyder avskild. Från det alldagliga till det heliga, till det allra heligaste.

Men det finns också ett motsatt flöde, och en tanke på medling. Prästen bär Guds närvaro från det allra heligaste, till det heliga. Och prästerna bär Guds närvaro från det heliga till "det jordiska", platsen där övriga Israeliter tillbad. På det sättet flödar Guds närvaro ut till hela Israels folk.

Templet är en mötesplats mellan människa och Gud. Men också mellan människa och människa.

Detta är den första lärdomen vi kan ta med oss templet. Det är en mötesplats. Det är en mötesplats mellan det andliga och det materiella. Det bejakar det materiella som något gott och vackert, och det bejakar relationen mellan människa och Gud, och det bejakar relationer människor emellan.

Salomos tempel

Utöver detta kallades Israelerna till att vara ett folk av präster (2 Mos 19:6). Därför var deras uppgift att bära ut budskapet om hur dan Gud egentligen är till resten av världen. Hela idén om prästerskap handlar om att bygga en bro mellan Gud och människa. Och när det gäller det Israeliska folket var en av deras uppgifter att alla andra folk skulle kunna se hur det är att vara ett folk under Guds styre. Det här tror jag är den andra lärdomen vi kan dra av templet och dess prästerskap.

Det visar vad det innebär att leva under Guds styre.

Det tog emellertid ganska lång tid, ett antal hundra år, innan det sistnämnda inträffade, att andra folk kom för att se vad det innebar att vara ett folk under Guds styre. Men det händer under Kung Salomos tid, på 900-talet före Kristus. Det här är höjdpunkten av det Israeliska kungariket. Salomo uppför också ett tempel till Gud som en ersättning för tabernaklet. (Vilket man får misstänka började bli ganska slitet.) Det följde samma mönster, med det allra heligaste, där arken placerades, det heliga, och så förgården. Beskrivningen av invigningen av det templet berättar om hur Guds härlighet fyller det på samma sätt som det tidigare hade fyllt tabernaklet.

Men säg den lycka som varar. Salomo faller in i ett levnadssätt som skiljer honom från Gud, och efter hans död delas riket i två. Med några hundra års mellanrum erövrar de båda delarna av andra nationer. Under den här perioden ser Hesekiel, en av de stora profeterna, i en syn hur Guds härlighet, manifestationen av hans närvaro, lämnar templet (kap 10 och 11). Senare tvingas folket i exil och fångenskap i Babylon. Templet rivs 586 f.Kr av Babylonerna.

Efter att folket släpps ur fångenskapen byggs ett andra tempel, men det finns ingen gammeltestamentlig text som antyder att Guds härlighet skulle ha återvänt.

Jesus

Istället återvänder Gud i ett annat tält, ett annat tempel. I Johannesevangeliet 1:1, 14 kan vi läsa

1 I begynnelsen var Ordet , och Ordet var hos Gud, och Ordet var Gud... 14 Och Ordet blev kött och *bodde* bland oss , och vi såg hans härlighet, den härlighet som den Enfödde har från Fadern. Och han var full av nåd och sanning.

Den som har läst Johannesevangeliet vet att de här orden syftar på Jesus. Det ord som har översatts med "bodde" i vers 14 är ordagrant "tältade". Ett litet stycke längre fram kan vi läsa hur Jesus hamnat i diskussion med de styrande. Efter att ha drivit ut de som växlade pengar och sålde offerdjur från tempelgården undrar de vad han har för fullmakt att göra detta och vill se ett tecken. Han svarar (2:19)

"Riv ner detta tempel, så skall jag låta det uppstå igen på tre dagar."

I sitt uttalande avser Jesus sin egen kropp. Det finns åter en koppling mellan tält och tempel, men båda har i Jesus fått en kroppslig innebörd. Jesus är Guds tempel. Det är Jesus som är mötesplatsen mellan Gud och människa. Faktum är att Jesus är en mötesplats på två sätt. Dels möter människor Gud när de möter Jesus, Jesus är Gud. Men Jesus är samtidigt människa. Jesus rymmer både Gud och människa. På det sättet är han också en mötesplats mellan Gud och människa.

Gud är närvarande i Jesus. Där Jesus är, är det allra heligaste. Men han behåller inte detta för sig själv. Människor flockas omkring honom och han visar dem vad det innebär att leva under Guds styre, eller i Guds rike om man så vill. Han fyller rollen som präst som bär Guds närvaro till folket. Jesus är tempel, och präst, och allt runtomkring honom är förgården.

Det här sättet att möta Gud på är något nytt. Och att Gud i Jesus gör något nytt blir också tydligt i ett samtal som Jesus har med en samaritisk kvinna. Jesus är på väg från Judeen till Gallilen och tar vägen över Samarien. I Johannes 4:9-24 kan vi läsa följande:

9 Kvinnan sade: "Herre, jag förstår att du är en profet. 20 Våra fäder har tillbett på det här berget, men ni säger att platsen där man ska tillbe finns i Jerusalem." 21 Jesus svarade: "Tro mig, kvinna, det kommer en tid när det *varken är på det här berget eller i Jerusalem som ni ska tillbe Fadern*. 22 Ni tillber vad ni inte känner. Vi tillber vad vi känner, eftersom frälsningen kommer från judarna. 23 Men det kommer en tid, och den är redan här, *när sanna tillbedjare ska tillbe Fadern i ande och sanning*. Sådana tillbedjare vill Fadern ha. 24 Gud är ande, och de som tillber honom måste tillbe i ande och sanning."

Det ska komma en tid, den är faktiskt redan här då man ska tillbe Gud, Fadern, på ett nytt sätt. Det är oberoende av plats eller byggnad, utan har med attityder, värderingar och öppenhet inför Gud att göra. Jesus kan säga att den tiden redan är här, för att han själv, som människa, tillber Fadern på precis det sättet. Han är också i färd med att leda sina lärjungar in i den typen av liv och relation med Gud.

Mötesplatsen

Den färden kan för lärjungarnas del sägas nå sin kulmen i Apostlagärningarna kapitel 2:2. De har följt Jesus, en del av dem var med honom där vid brunnen i avsnittet vi läste. De har sett honom korsfästas, begravas, mött honom återuppstådd och sett honom tas upp i himlen. Det är nu pingst och de är alla samlade.

2 Då hördes plötsligt från himlen ett dån som när en våldsam storm drar fram, och det fyllde hela huset där de satt. 3 Tungor som av eld visade sig för dem och fördelade sig och satte sig på var och en av dem. 4 Alla uppfylldes av den helige Ande och började tala främmande språk, allteftersom Anden ingav dem att tala.

Det är här lärjungarna får ta emot helig Ande för första gången. Det är här de var och en blir ett tempel för Gud. Gud och människa möts på ett nytt sätt, i ande. På samma sätt är det med dig och mig, och varje människa som fått helig Ande. Vi är ett Guds tempel. Du är en mötesplats för dig och Gud. I dig möts din ande och Guds ande. Vi är mitt uppe i den tid Jesus pratar om då vi tillber Fadern i anden.

Vi ska inte göra de nu men läser man fortsättningen ser man hur lärjungarna går ut och möter nya människor och talar om Gud med dem, på deras eget språk. På så sätt blir de också en mötesplats för människor som ännu inte känner Gud.

Ser ni åter parallellen till det gammeltestamentliga tältet och templet? Vårt innersta blir en bärare av helig Ande, Guds närvaro. Vårt innersta blir som det allra heligaste i uppenbarelsetältet. Guds närvaro i oss påverkar oss, vårt sätt att handla, våra värderingar etc. Vår kropp blir något med vilket vi ärar Gud. Vår kropp blir likt det heliga i templet. Det i sin tur påverkar vårt sätt att möta och bemöta andra människor. Vi bär ut Guds närvaro och evangeliet ut i världen. Låt mig säga det igen, på ett annat sätt.

- *Genom den helige Ande är du en bärare av Guds närvaro.*
- *Du är en mötesplats med Gud, både för dig själv och för andra. Andra kan möta Jesus i eller genom dig.*
- *En del av livet är att visa vad det innebär att leva i Guds rike, på samma sätt som Israelerna skulle ha gjort.*

Märker ni hur det här rymmer två relationer? En relation till Gud men också en relation till våra medmänniskor. Det är en central del av Jesus budskap. När han av en laglärd får frågan om vilket som är det viktigaste budet svarar han (Matt 22:37-40)

"Du ska älska Herren din Gud av hela ditt hjärta och av hela din själ och av hela ditt förstånd . 38 Det är det största och första budet. 39 Sedan kommer ett som liknar det: Du ska älska din nästa som dig själv. 40 På dessa två bud hänger hela lagen och profeterna."

Att älska Gud och sin nästa som sig själv. Varför är vi här? Vi är ett tempel, vi är en mötesplats för människor och Gud.

Vi är här för relationen.

Avslutning

En del kanske inte känner sig som ett tempel, utan snarare som en ruin. Tro mig, Gud vill inget hellre än att återuppbygga dig. Ingen av oss är en fulländad katedral, men Gud vill lägga sten på sten och återuppbygga var och en av oss, var och en av er som är här idag.